

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1628. usque ad annum 1634

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1778

VD18 90118871

§. 59. Novæ turbæ per Gastonem Aurelianensem Regis fratrem in Galliis excitatæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67394](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67394)

Sæc. XVII. ruit, fufisque quamplurimis ceteras in
 A. C. 1632. fugam egit, ac fugitivos strenue infe-
 cutus, tres legiones, unamque equi-
 tum turmam in deditionem coegit.

§. LIX.

*Novæ Turbæ per Gastonem Aurelianensem Regis Fratrem in Gal-
 liis excitatæ.*

Calmet Hist. Univ. l. 51. §. 146. Lotich. rcr. Germ. l. 5. cap. 3. Theatr. Europ. ad hunc ann. Infaustus Aryamensis prælii successus Gastonem Aureliæ Ducem ad tam compulsit necessitatem, ut missam ad Ludovicum XIII. Regem fratrem suum Legato pacem exorare cogereetur. Tergiversabatur aliquamdiu Rex, Sabaudi tamen Oratoris, necnon Apostolicorum Nuntiorum precibus expugnatus, respondit, se ad reconciliationem cum Matre ac Fratre suo esse propensum, dummodo ambo ad Aulam redirent, nec pro ceteris rebellibus deprecarentur, eoquod hi fratrem seducendo, & seditionem in Regem suum citando venia haud digni essent. Percepto hoc responso Aurelianensis relictus sui condiciones has proposuit: Rex Fratri, Matrique Reginae data venia regiones antea possessas, necnon loca quædam securitatis gratia traderet, & Montmorantio, ceterisque Proceribus in Aureliani partes pertractis vitam veniam

veniam, pristinasque dignitates ac bona redderet, & fratri decem auri myriades concederet, ut Hispanis, & Lotharingis satisfacere posset. Verum Rex rejectis his conditionibus voluit, ut Gasto scriptotenus veniam precaretur, caveretque, quod intra & extra Regnum machinationibus nuntium missurus, nec Hispaniarum Regis, nec Austrasiæ Ducis, nec ipsius etiam Matris partibus accessurus, nec etiam pro reis deprecaturus, aut questurus esset, si Rex illos plectere vellet. Subscriptis equidem hisce legibus Gasto, hacque pacificatione die prima Octobris Montpellulani promulgata Lugdunum pervenit; postquam vero Estrangium Comitum, pluresque alios aut gladio aut laqueo rebellionis pœnam dedisse, & præcipue Montmorantium Ducem nuper in prælio saucium captumque Tholosæ capite plexum fuisse compererat, suæ securitati diffisus, denuo in Lotharingiam, ac inde in Belgium secessit, frustra Rege eum promissa omni securitate ad reditum sollicitante. Inde vero Rex graviores turbas veritus, exercitum probe instructum ad Arthesiæ & Hannoniæ fines emisit, non sine Hispanorum timore, quibus Rex quidem aperte bellum nondum indixerat, submissa tamen ingenti pecuniarum vi Batavos

Sæc. [XVII].
A. C. 1632.

Sæc. XVII. A. C. 1632. tavos in eos sollicitabat, ipseque Hispanos ex Archiepiscopatu Trevirensi, capta Graffenberga, Confluentia & arce Ehrenbreitsteiniana, eiciebat. Postea Rogesio Bruxellas decreto, Chantelupum, qui Reginæ Matri a confessionibus erat, necnon Sangermanum veluti dissidii Regem inter & Matrem Authores sibi tradi petebat: verum Isabella Belgii Gubernatrix nullum sibi in Reginæ Ministros jus esse reposuit. Sic Regis indignatio adhuc inter similitudines hæsit: tota vero offensæ vindicta in Lotharingiam exonerata est; Rex enim fratrem suum insecutus, Carolum IV. Ducem compulit, ut cunctis fœderibus contra Franciæ & Sueviæ Regem initis nuntium mitteret, Galliæ hostes, omnesque inde profugos a suo Ducatu ejiceret, suisque expensis milites pro Germana expeditione suppeditaret, necnon in fidei pignus Steinaum, Marsaliam, & Gemmacum Regi cederet: Firmato hoc pacto, a Francisco Cardinale Lotharingio Caroli Ducis fratre in obsidem oblato, Rex Gallico præsidio Marsaliam munivit, Parisios reversus: Gasto autem Nanceio Bisantium contendit: Postquam vero innotuerat, quod Carolus Dux Nanceium novis firmasset propugnaculis, & Gasto Ducis Sorori nupsisset, Rex

cum valido exercitu in Lotharingiam Sæc. XVII.
 cum Cardinale Richelio redux, præ- A. C. 1632.
 ter plures urbes vi captas Nanceium
 sibi tradi petiit, donec Ducis opera
 Matrimonium Margaritæ tanquam ir-
 ritum fuerit declaratum, Sponsaque
 cum Sponso Regi tradita.

Magis adhuc iniquo animo ferebat
 Rex, quod Albyus, Nemaufensis, Ust-
 censis aliique Ptæfules in partes Aure-
 lianensis Ducis transferint: quocirca
 Urbanum Papam sollicitabat, ut qua-
 tuor Episcopos natione Gallos delega-
 ret, qui in hosce Occitaniæ Episcopos
 inquirerent; Annuit Regis precibus
 Pontifex: verum adversus hanc dele-
 gationem Clerus Gallicanus vehemen-
 ter reclamabat, causatus, hac ratione
 vulnus infligi Episcoporum juribus,
 propter quæ Episcopi in prima, ut vo-
 cant, instantia a suis Comprovinciali-
 bus sint judicandi. Attamen Roma-
 na Curia hoc jus *non usu* fuisse abro-
 gatam contendebat: E contrario Galli
 suas opponebant libertates, vi quarum
 Pontifex Franciæ Episcopos nec Ro-
 mam evocare, nec ut ab aliis, quam
 Franciæ Episcopis judicarentur, com-
 mittere valeret.